

Datum: 22-10-2024

Determinatiebeleid 7-9 havo/vwo

Inleiding

In dit beleidsstuk wordt beschreven hoe het determinatieproces verloopt van klas zeven tot en met klas negen. Het bevat een algemeen overzicht van het proces en een nadere toelichting. De criteria van de niveaubepaling zijn toegevoegd om zicht te krijgen waarop de determinatie is gebaseerd. Tevens is er een overzicht te lezen, waarin alle contactmomenten zijn vastgelegd.

Determineren is voor ons belangrijk, maar we stellen het wel graag zo lang mogelijk uit. We willen de leerling de tijd en ruimte geven om zichzelf te laten zien. We kijken daarin graag naar het kind en niet alleen naar de resultaten. Uiteindelijk hebben we tevens te maken met wettelijke kaders (PTA/exameneisen). We willen voldoen aan de landelijke regelgeving en de leerlingen klaarmaken voor het examen. Zo zijn we tot het volgende proces gekomen.

Overzicht van het determinatieproces:

De leerlingen worden op het Rudolf Steiner College (RSC) aangemeld met een basisschooladvies. Als een leerling een havo-, vwo- of een gecombineerd havo/vwo-advies krijgt, wordt deze in de afdeling 7-9HV geplaatst. De leerling zal dan tot aan het eind van de 9^e klas op dit niveau worden beoordeeld. Het basisschooladvies wordt op elk rapport vermeld. De kolom die gaat over de behaalde resultaten in het rapport is gekoppeld aan dit basisschooladvies.

We verwachten een actieve inzet van de leerling. De leerling wordt natuurlijk ondersteund door ouders of verzorgers en ook de mentor is een belangrijke spil in het proces. De mentor blijft (in principe) bij de klas tot aan het eind van het determinatieproces en begeleidt en onderhoudt de gesprekken met alle betrokkenen.

Rondom het tweede rapport in de negende klas wordt een eindbesluit geformuleerd. De determinatiecoördinator neemt het besluit en doet dat in samenspraak met de mentor, het docententeam dat lesgeeft aan de leerling en eventuele externen zoals b.v. de ondersteuningscoördinator. Het

eindbesluit zal zo veel als mogelijk op maat worden geformuleerd. Mogelijke toevoegingen gaan over de profielkeuze.

7^e klas

In de zevende klas staat het bepalen van het niveau (havo of vwo) niet heel centraal. Alle leerlingen gaan in principe na klas zeven over naar de achtste klas.

8^e klas:

In de achtste klas krijgt de leerling met het tweede rapport een ontwikkelingsperspectief mee. Dit ontwikkelingsperspectief wordt geformuleerd door de determinatiecoördinator in samenspraak met de mentor en is een indicatie van het niveau waarop het docententeam vindt dat de leerling aan het werk is.

9^e klas:

In de negende klas wordt gewerkt naar het eindbesluit. Maar eerst krijgt de leerling met het eerste rapport een preadvies mee. Dit preadvies wordt geformuleerd door de determinatiecoördinator in samenspraak met de mentor.

Rondom het tweede rapport zal de leerling een bericht krijgen met daarin het eindbesluit. Dit eindbesluit is een zorgvuldig samengesteld besluit wat zal gaan over het niveau. Dit eindbesluit wordt als (maximaal) haalbaar geacht.

Kort na ontvangst van het eindbesluit gaat de leerling met de ouders of verzorgers in gesprek met de mentor om te komen tot een definitieve profielkeuze. De profielkeuze staat namelijk in direct verband met het eindbesluit.

Toelichting en verdieping:

7^e klas

Alle leerlingen uit de zevende havo/vwo-klas gaan over naar klas 8hv, o.a. daarom wordt er nauwelijks gesproken over het niveau. Omdat wij geloven dat leerlingen op deze leeftijd nog de tijd mogen krijgen om wakker te worden is er (in principe) geen afstroombeleid. Door in de zevende klas de leerlingen niet 'lastig te vallen' met niveaus zijn we ervan overtuigd dat we de intrinsieke motivatie stimuleren. Leren wordt op deze leeftijd nog vaak als leuk ervaren en deze ervaring willen we ze niet ontnemen. Voor de leerlingen die het lastig vinden zelfstandig in ons schoolse systeem te leren functioneren bieden we in sommige gevallen trajectbegeleiding. Aanmelden hiervoor kan via de mentor bij de ondersteuningscoördinator.

Leerlingen en ouders worden op de hoogte gehouden van de voortgang middels rapporten.

Na het eerste en tweede rapport krijgen ouders of verzorgers de mogelijkheid om een tien minutengesprek met de vakdocenten aan te vragen indien er vakgerelateerde vragen zijn. Bij taal en rekenen monitoren we de basisvaardigheden via dia-toetsen en bieden we gerichte ondersteuning van de basisvaardigheden (indien nodig). Daarnaast is de mentor bereikbaar voor vragen.

8^e klas:

In de eerste weken van het schooljaar bekijkt de mentor of er leerlingen zijn die (al dan niet ernstig) onder havo hebben gepresteerd. Dit onderpresteren wordt gesignaleerd op basis van het laatste rapport uit de zevende klas. Als uit dit laatste rapport geen duidelijk havoniveau naar voren komt¹, neemt de mentor contact op met de leerling. Als het rapport zorgelijk onder havo is, neemt de mentor contact op met de ouders. Dit gesprek kan natuurlijk ook vanuit de ouders geïnitieerd worden als de ouder(s) en leerling hogere verwachtingen hebben dan het rapport. In het gesprek kunnen afspraken worden gemaakt om te proberen de resultaten in overeenstemming te brengen met de verwachtingen. De leerling maakt een plan van aanpak en levert dat in bij de mentor. Ook zorgt de mentor dat de vakdocenten op de hoogte worden gesteld van de gemaakte afspraken. De plannen van aanpak gaan ook naar de determinatiecoördinator en het OT. De mentor plaatst de plannen van aanpak in Magister.

Na uitreiking van het eerste rapport wordt er door de mentor en de jaarcoördinator een monitor uitgevoerd. De mentor brengt de determinatiecoördinator op de hoogte. Leerlingen die onder het havoniveau² lijken te werken, worden door de mentor samen met de ouders uitgenodigd voor een gesprek. De leerling stelt een plan van aanpak op of bij. Ook zorgt de mentor dat de vakdocenten op de hoogte worden gesteld van de gemaakte afspraken. De plannen van aanpak gaan ook naar de determinatiecoördinator en het OT. De mentor plaatst ze in Magister.

Bij het invullen van het tweede rapport geven de vakdocenten aan op welk niveau zij vinden dat een leerling werkt. Deze uitkomsten worden door de mentor en determinatiecoördinator bestudeerd en zij formuleren samen het ontwikkelingsperspectief. Dit ontwikkelingsperspectief wordt met het tweede rapport meegegeven en is een indicatie van het niveau waar de leerling op werkt en lijkt uit te komen³. Leerlingen met een havo of vwo-perspectief mogen sowieso door naar 9HV.

¹ Zie niveaubepalingscriteria.

² Zie niveaubepalingscriteria.

³ Zie niveaubepalingscriteria.

De leerlingen die met het tweede rapport als ontwikkeling een mavoperspectief hebben ontvangen moeten naar de mavo. Ouder(s) en leerling worden na de uitreiking van het ontwikkelingsperspectief z.s.m. uitgenodigd door de mentor voor een gesprek. In dit gesprek wordt besproken dat de leerling naar de mavo gaat en wordt afgesproken om naar de mogelijke profielen te kijken.

De rest van het jaar zal de leerling nog wel met de klas mee doen en dezelfde toetsen afnemen. Mocht hieruit blijken dat havo toch een beter advies zou zijn, zal de school contact opnemen. Dit initiatief ligt dus niet bij de leerling of de ouder(s).

Na het eerste en tweede rapport krijgen ouders of verzorgers de mogelijkheid om een tien minutengesprek met de vakdocenten aan te vragen indien er vakgerelateerde vragen zijn. Daarnaast is de mentor bereikbaar voor vragen.

9^e klas:

In de eerste weken van het schooljaar bekijkt de mentor of er leerlingen zijn die onder het ontwikkelingsperspectief dan wel het basisschoolniveau presteren. Dit onderpresteren wordt gesignaleerd op basis van het laatste rapport uit de achtste klas. Als uit dit laatste rapport niet het niveau naar voren komt dat verwacht wordt, neemt de mentor contact op met de ouders om een gesprek te plannen. Dit gesprek kan natuurlijk ook vanuit de ouders geïnitieerd worden.

Op de eerste ouderavond wordt door de determinatiecoördinator informatie over het gehele traject (van preadvies tot eindbesluit) van de determinatie in klas 9 gegeven.

Op de tweede ouderavond van klas negen wordt door de decaan voorlichting gegeven over de profielen die we gaan aanbieden in het examentraject dat in de tiende start. De mentor besteedt een aantal mentorlessen aan beroepsoriëntatie, zodat de leerlingen zicht krijgen op de mogelijkheden die horen bij de verschillende profielen. Hier wordt de mentor bij geholpen door de decaan.

In december krijgen de leerlingen het eerste rapport. Bij dit rapport krijgen de leerlingen een preadvies mee. De vakdocenten hebben bij het invullen van dit rapport wederom aangegeven op welk niveau zij denken dat een leerling het betreffende vak aankan. De determinatiecoördinator bestudeert samen met de mentor deze waarnemingen en formuleren het preadvies. Bij de formulering van dit preadvies worden de kernvakken (wiskunde, Nederlands en Engels) zwaarder gewogen dan de andere vakken. De mentor neemt

contact op met de ouders als het preadvies lager uitvalt dan het ontwikkelingsperspectief aanvankelijk liet zien. Er wordt dan een afspraak gemaakt voor een gesprek met de ouders en de leerling. In dit gesprek worden afspraken gemaakt om (weer) op het gewenste niveau te komen. Als er vragen zijn over het advies kan een gesprek worden aangevraagd met de determinatiecoördinator en de mentor.

Vlak voor het invullen van het tweede rapport (uitreiking in april) geven vakdocenten aan op welk niveau zij het vertrouwen hebben in de leerling m.b.t. het vak. Dit besluiten ze op basis van de werkhouding, het gemaakte huiswerk, de ontwikkeling en de resultaten van de afgelopen jaren. De determinatiecoördinator bestudeert deze adviezen en brengt een advies uit aan het college. Bij de formulering van dit advies worden de kernvakken (wiskunde, Nederlands en Engels) zwaarder gewogen dan de andere vakken. Dit sluit aan bij de kernvakkenregeling in het examen. Dit advies wordt besproken in de determinatievergadering. Deze vergadering wordt voorgezeten door de afdelingsleider en alle vak- en periode docenten zullen hierbij aanwezig zijn. Samen brengen zij een advies uit aan de determinatiecoördinator en deze neemt, samen met de mentor, het eindbesluit. Dit eindbesluit bevat een besluit over het niveau en een mogelijk advies over de profielkeuze. Dit eindbesluit wordt door de afdelingsleider opgestuurd per e-mail naar de ouders.

In de twee weken na de uitreiking van het tweede rapport en het eindbesluit worden ouders of verzorgers met de leerling door de mentor uitgenodigd voor een eindgesprek. Tijdens dit eindgesprek wordt een formulier ingevuld met daarop de keuze voor het gewenste profiel binnen het eindexamentraject.

Als het eindbesluit lager uitvalt dan het preadvies kan er een gesprek worden aangevraagd door de leerling/ouder(s) bij de mentor. Hierin zal worden uitgelegd hoe tot dit besluit gekomen is.

Niveaubepalingscriteria 7-9hv 2023-2024

Inleiding

Dit is een handleiding voor de docenten om inzicht te krijgen in het determinatieproces van leerlingen uit 7-9hv. In dit document worden alleen de overgangscriteria besproken.

Er zijn verschillende momenten waarop de leerlingen een advies ontvangen. Gedacht kan worden aan: het ontwikkelperspectief, het preadvies en het eindbesluit, maar eigenlijk krijgen de leerlingen bij elk rapport een advies te lezen. De adviezen zijn een grove optelsom van de duiding van de vorderingen die de docenten tijdens het schrijven van het laatste getuigschrift hebben meegegeven. De determinatiecoördinator heeft in samenspraak met de mentor gekeken welk beeld uit de advieslijsten (rapporten) spreekt. We proberen in dit proces echt te kijken naar het individuele kind en niet alleen maar naar de resultaten. De resultaten zijn echter wel belangrijk en sturend in het proces.

Criteria

Bij het bepalen van het niveau wordt eerst naar de kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde) gekeken. Als er twee of meer kernvakken onvoldoende of matig zijn beoordeeld, resulteert dit in een negatief advies voor dat niveau.

Bijvoorbeeld: Als je op vwo voor Nederlands en wiskunde onvoldoende staat, zal er havo worden geadviseerd. Als je op havo voor Nederlands en wiskunde onvoldoende staat, zal er mavo worden geadviseerd. Dat laatste betekent dus dat de leerling op dit moment niet het juiste niveau heeft om de havo te halen.

Als er maar één of minder kernvakken onvoldoende staan wordt er naar de rest van de vakken gekeken. Daarvan zeggen we dat er maximaal drie vakken in totaal onvoldoende of matig mogen zijn beoordeeld. De eventuele onvoldoende kernvakken tellen hierbij mee.

Periodes tellen net als de overige vaklessen, ook als het een kernvak betreft. Ambachts- en kunstvakken nemen natuurlijk een aparte plaats in, want praktische vaardigheden zeggen op het eerste gezicht niet veel over het cognitieve niveau van de leerling. Toch kunnen de leerlingen ook hier inzicht laten zien. Te denken valt aan planning en aanpak. De leerkrachten van deze vakken kunnen vooral iets inbrengen over de ontwikkeling van de wilskracht in relatie tot het planvermogen.

Bijvoorbeeld: Als je op vwo voor Nederlands, Duits en economie onvoldoende staat, zal er havo worden geadviseerd.

Resultatenkolom	Onvoldoendes kernvakken	Onvoldoendes overige vaklessen en periodes	Advies
In de vwo-resultatenkolom	Een of minder	Maximaal drie in totaal (inclusief de kernvakken)	vwo
In de vwo-resultatenkolom	Twee of meer	Meer dan drie (inclusief de kernvakken)	havo
In de havo-resultatenkolom	Een of minder	Maximaal drie in totaal (inclusief de kernvakken)	havo
In de havo-resultatenkolom	Twee of meer	Meer dan drie (inclusief de kernvakken)	mavo

Profiel kiezen

Om uiteindelijk te slagen mag je maximaal één matig en één onvoldoende staan voor een vak. Binnen het te kiezen profiel, gecombineerd met het niveau, is dit dus het criteria. Bij het eindbesluit in klas 9, uitgedeeld bij het rapport van het tweede trimester, krijg je ook een profieladvies. Mocht je als leerling toch heel graag een ander profiel kiezen dan het advies luidt, moet er een motivatiebrief worden geschreven aan de mentor. Op basis daarvan wordt gekeken of van het eindbesluit kan worden afgeweken.

Toetsingscriteria

Als school geloven wij heel erg in formatief toetsen. Dat betekent dat de meeste toetsen niet worden afgenomen met het doel een onderwerp af te sluiten, maar eerder om de vorderingen tussentijds te monitoren. Daarnaast zijn er ook summatieve toetsen nodig om een niveaubesluit te nemen. Om deze reden moet een advies gebaseerd zijn op minimaal twee summatieve toetsen per trimester (minimaal één proefwerk).

Als docent vul je de resultaten in het rapport van klas acht en negen altijd in als voortschrijdend gemiddelde. Dat betekent dat alle resultaten van de leerling meegenomen moeten worden in de beoordeling van het huidige moment.

Bijvoorbeeld: Leerling x krijgt het eerste trimester een 7,9 voor vwo op een proefwerk en een 6,2 voor vwo bij een schriftelijke overhoring. De leerling krijgt een ruim voldoende voor vwo op haar/zijn rapport. In het tweede trimester haalt de leerling een 5,4 voor vwo op het proefwerk en een 5,4 voor vwo bij een schriftelijke overhoring. De leerling krijgt vervolgens geen matig op vwo, maar een voldoende. Alle cijfers tellen dus mee.

Overzicht contactmomenten

Wanneer:	Aanleiding:	Door wie:	Op welke manier:
Begin achtste klas	Onderprestaties zichtbaar op het laatste rapport uit klas zeven	Mentor en Jaco	E-mail naar ouders
Rond het eerste rapport achtste klas	Met dit rapport lijkt de leerling onder het havoniveau te werken	Mentor en Jaco	Afspraak met ouders
Bij het tweede rapport achtste klas	Vakdocenten hebben een indicatie van het niveau gegeven. Het ontwikkelingsperspectief	Determinatie coördinator	E-mail (brief) aan ouders
Na uitreiking ontwikkelingsperspectief (tweede rapport achtste klas)	Leerling heeft als ontwikkelingsperspectief mavo gekregen	Mentor	Gesprek op school
Begin negende klas	Onderpresteren (onder basisschooladvies of onder ontwikkelingsperspectief) zichtbaar op het laatste rapport uit klas acht	Mentor en e.v.t. Jaco	Gesprek met ouders
Bij het eerste rapport negende klas.	Vakdocenten hebben een vooruitzicht van het niveau gegeven. Het preadvies.	Determinatie coördinator en mentor	E-mail (brief) met preadvies aan ouders
Na uitreiking preadvies	Preadvies ligt onder het basisschooladvies of ontwikkelingsperspectief.	Mentor	Gesprek met ouders
Bij het tweede rapport negende klas	Vakdocenten hebben per vak het niveau van de leerling aangegeven. De leerlingen krijgen het eindbesluit.	Determinatie coördinator	E-mail (brief) aan ouders
Na ontvangst eindbesluit	Bepalen van het vervolgtraject in de bovenbouw, invullen van de profielen.	Mentor	Gesprek met ouders